આંતરરાષ્ટ્રીય અહિંસા દિન નિમિત્તે અન્ન-સ્વાવલંબન અંગે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠે કરેલી મોજણીનો હેવાલ

2જી ઑક્ટોબર આવી ને ગઈ. આપણે સહુએ બાપુનાં સ્મરણાર્થે વિશ્વ અહિંસા દિન ઉજવ્યો. આ દિવસો દરમિયાન ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના વિદ્યાર્થીઓ ને શિક્ષકો ગ્રામજીવન પદયાત્રા કરતા હોય છે. શિક્ષકો પ્રથમ તાલીમ લે છે અને ત્યાર બાદ વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપે છે, સાથે પ્રવાસ કરે છે. આ પદયાત્રાનો ઉદ્દેશ્ય ગ્રામીણજીવન પ્રત્યે સમજણ ને સંવેદનશીલતા કેળવવાનો પ્રયાસ છે. ગામમાં વિદ્યાર્થી ભાવે સહુ જાય છે: ગામ પાસેથી જાણવા/શીખવા, નહીં કે તેમને શીખવાડવા.. ગામલોકો જે જાણે છે, તેને લોકસંપર્ક દ્વારા જાણી/સમજીને ગામની વાસ્તવિક સામાજિક, આર્થિક, ધાર્મિક સ્થિતિનો અંદાજ કાઢતા શીખવાનું હોય છે.

પ્રતિ વર્ષ વિદ્યાપીઠ આ પદયાત્રા કોઈ એક સમસ્યાને કેન્દ્રમાં રાખીને કરે છે. આ પદયાત્રામાં વિદ્યાપીઠના વિદ્યાર્થીઓ, પૂર્વવિદ્યાર્થીઓ, સેવકો, ગ્રામશિલ્પીમિત્રો, ગ્રામકેન્દ્રોના સેવકો જોડાતાં હોય છે. આ વર્ષે કોવિડ-19નાં કારણે સામૂહિક પદયાત્રા ભલે ન થઈ શકી હોય, પણ વિદ્યાર્થી તો ગામમાં જ હતા ને આ દિવસો દરમિયાન ગામને જાણવાની તક તેમની સામે હતી. ભલે શિક્ષક તેમની પાસે ન હતા; પણ સાથે તો હતા જ.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના કુલપતિ ઇલાબહેન ભટ્ટે આ વર્ષે સહુને ગામમાં અન્નસ્વાવલંબન અંગે જાણકારી મેળવવાનું જણાવ્યું. આ માટે અમે (આંતરિક ગુણવત્તા બાંહેધરી એકમ- IQAC) સહુ સારુ google form તૈયાર કરીને મોકલ્યાં હતાં. પહેલું પત્રક ગામની પ્રાથમિક માહિતી અંગેનું હતું, જેમાંની માહિતી તલાટી/સરપંચ/ગ્રામસેવકને મળીને ભરવાની હતી.
બીજું પત્રક ભરવા માટે વિદ્યાર્થીઓએ ગામલોકોને મળવાનું હતું. લોકોનાં જૂથ સાથે બેસીને ચર્ચા કરીને, દરેક વ્યવસાય સાથે જોડાયેલાં કુટુંબોમાંથી એક-બે કુટુંબને પસંદ કરીને વિગત મેળવવાની હતી. ઉદાહરણ તરીકે ખેડૂત, ખેતમજૂર, છૂટકમજૂર, એકલવાયું જીવન જીવતાં વૃદ્ધ/વૃદ્ધા, પશુપાલન કે માછીમારી પર નભતા ને ગામની બહાર મજૂરીએ જતાં કુટુંબોમાંથી એક-બે કુટુંબને પસંદ કરીને મેળવેલી માહિતી. આ linkમાં એક પત્રક ભરીને submit પર click કરવાથી બીજા કુટુંબની માહિતી મેળવવા માટે નવું પત્રક આપોઆપ આવતું. એમ, એક પછી એક પત્રક વિદ્યાર્થી ભરી શકે તેમ હતો/હતી.

આ ઉપરાંત ચાલુ વર્ષે વિદ્યાપીઠની શતાબ્દીની ઉજવણી નિમિત્તે પસંદ કરાયેલાં ગામો, તલાટીમિત્રોએ પણ આ કામમાં જોડાઈને માહિતી મોકલી હતી. આ કામ સંપૂર્ણ સ્વૈચ્છિક હતું, વિદ્યાર્થીઓએ તેમ જ અન્ય મિત્રોએ આ કામ કરીને વિદ્યાપીઠ પ્રત્યેનો અનુબંધ ટકાવી રાખ્યો તેનો આનદ છે.

આ મોજણી અંગેની પાયાની વિગત આ મુજબ છે.

ગામની સંખ્યા: 1124

- કચ્છ અને અન્ય રાજ્યને બાદ કરતાં ઉત્તર, મધ્ય ને દક્ષિણ ગુજરાત તથા સૌરાષ્ટ્રમાંથી 200 કરતાં વધારે ગામની માહિતી મળી હતી.
- મોજણી કરેલાં ગામમાંથી લગભગ 30 ટકા ગામમાં અન્ન-આવશ્યકતાના 60-80 ટકા સ્થાનિક સ્તરે સંતોષાય છે, જ્યારે 17 ટકા ગામ પૂર્ણ સ્વવલબન ધરાવે છે.
- કઠોળમાં 27 ટકા ગામમાં 40-60 ટકા જરુરિયાત સ્થાનિક સ્તરે સંતોષી શકાય છે, જ્યારે માત્ર 11 ટકા ગામ પૂર્ણ સ્વાવલબન ધરાવતા જણાયા છે.
- દસેક ટકા ગામમાં કુટુંબો અન્ન ને કઠોળની સંપૂર્ણ જરૂરિયાત જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા પર આધાર રાખતાં જણાયાં છે.
- મોજણીનાં 70 ટકા ગામમાં હજુ પણ સાટા વ્યવસ્થા જોવા મળે છે.

કુટુંબોની સંખ્યા: 5057

- જે પૈકી ખેતી ને ખેતી સાથે પશુપાલન કરતાં કુટુંબોમાં અન્ન-સ્વાવલબનનું પ્રમાણ સૌથી વધુ જણાયું હતું. મોજણી થયેલા કુટુંબો પૈકી 16 ટકા કુટુંબો 100 ટકા અન્ન-સ્વાવલબન ધરાવતાં હતાં.
- કઠોળમાં સ્થિતિ અલગ હતી. સરેરાશ 7 ટકા કુટુંબો કઠોળમાં પૂર્ણ સ્વાવલંબન ધરાવતાં હતા.
- અન્ન અને કઠોળની આવશ્યકતાપૂર્તિ માટે સૌથી મહત્ત્વનો સ્રોત જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા જોવા મળી.

આ અભ્યાસની મર્યાદા પણ આ તબક્કે જણાવી દઈએ.

- શતાબ્દી વર્ષે કોવિડ-19ની સ્થિતિમાં ગ્રામજીવન પદયાત્રાના સમયે કરેલો આ અભ્યાસ ગ્રામજીવનપદયાત્રાની અવેજી ન બની શકે.
- તાલીમની ગેરહાજરીમાં ને ઝડપથી થયેલો આ અભ્યાસ માત્ર જાડો અંદાજ આપે છે. આના આધારે ગુજરાતનાં ગામોની એકંદર સ્થિતિ અંગે કશું નક્કર તારવી શકાય નહીં.

અલબત્ત, અ મુદ્દાનો વધુ વૈજ્ઞાનિક ઢબે અભ્યાસ કરીને તેને સમૃદ્ધ કરવાનો પ્રયાસ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના વિવિધ વિભાગો કરશે.

આ માહિતી 26-30 સપ્ટેમ્બર, 2020 દરમિયાન એકત્રિત કરાઇ ને IQACએ માહિતીનું 1લી ઑક્ટોબરે વિશ્લેષણ કરીને કુલપતિ આદરણીય ઇલા ભટ્ટને પહોંચાડી, જેના આધારે ઇલાબહેને માહિતી એકત્રિત કરેલા વિદ્યાર્થીઓએ પૈકી કેટલાંક તથા સંકળાયેલા અધ્યાપકો સાથે બપોરના 4,40થી 6.00 કલાક સુધી Zoomવેબિનાર યોજ્યો, જેમાં વિદ્યાર્થીઓની જિજ્ઞાસાને પણ સંતોષી. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના સ્થાપક ને તેના આજીવન કુલપતિ રહી ચૂકેલા મહાત્મા ગાંધીના જન્મદિનની ઉજવણી આ વર્ષે પણ વિશિષ્ટ રીતે કરી.

Data Presented in Tabular & Charts Format

કુટુંબના વડાની ઉમર										
	૩૫ સુધી		૩૫-૬૦		૬૦ થી વધુ		Not Answer		Total	
Not Answer	2	12.50%	2	12.50%	9	56.25%	3	18.75%	16	100.00%
કારીગર	45	19.57%	145	63.04%	35	15.22%	5	2.17%	230	100.00%
ખેત મજૂર	74	16.70%	243	54.85%	122	27.54%	4	0.90%	443	100.00%
ખેતી	197	13.20%	881	59.05%	409	27.41%	5	0.34%	1492	100.00%
ખેતી સાથે પશુપાલન	134	9.04%	835	56.34%	506	34.14%	7	0.47%	1482	100.00%
છૂટક મજૂરી	59	14.97%	236	59.90%	93	23.60%	6	1.52%	394	100.00%
જંગલ મજૂરી	0	0.00%	11	73.33%	3	20.00%	1	6.67%	15	100.00%
દુકાન	74	23.27%	162	50.94%	79	24.84%	3	0.94%	318	100.00%
નોકરી	104	17.60%	349	59.05%	138	23.35%	0	0.00%	591	100.00%
માછીમારી	3	14.29%	14	66.67%	4	19.05%	0	0.00%	21	100.00%
સ્થળાંતરિત મજૂર	16	16.84%	61	64.21%	18	18.95%	0	0.00%	95	100.00%
Grand Total	708	13.89%	2939	57.66%	1416	27.78%	34	0.67%	5097	100.00%

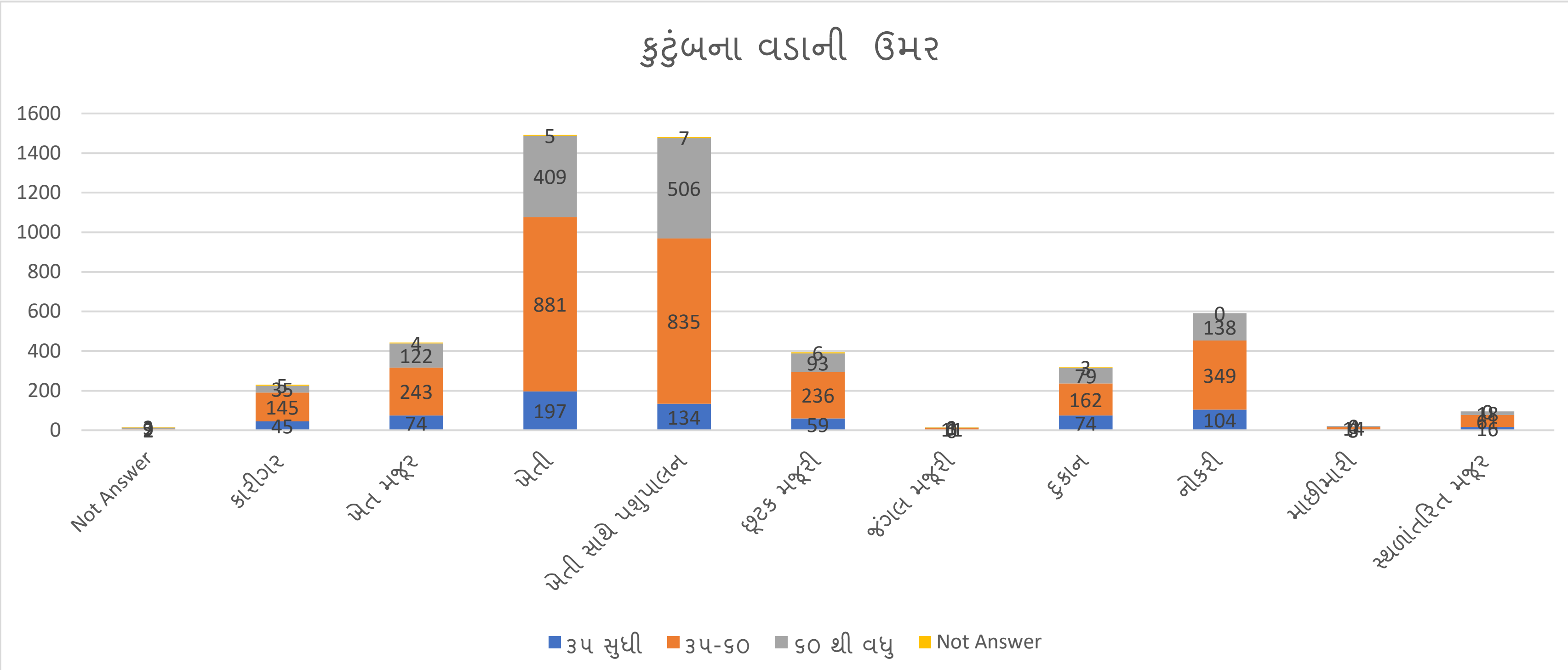

કુટુંબની કુલ સભ્યસંખ્યા												
	૩ કે ઓછી		૪-૬		૭-૯		૯ થી વધુ		Not Answer		Total	
Not Answer	8	50.00%	3	18.75%	1	6.25%	1	6.25%	3	18.75%	16	100.00%
કારીગર	23	10.00%	142	61.74%	49	21.30%	15	6.52%	1	0.43%	230	100.00%
ખેત મજૂર	70	15.80%	222	50.11%	103	23.25%	48	10.84%	0	0.00%	443	100.00%
ખેતી	142	9.52%	873	58.51%	329	22.05%	146	9.79%	2	0.13%	1492	100.00%
ખેતી સાથે પશુપાલન	64	4.32%	807	54.45%	434	29.28%	175	11.81%	2	0.13%	1482	100.00%
છૂટક મજૂરી	67	17.01%	202	51.27%	74	18.78%	49	12.44%	2	0.51%	394	100.00%
જંગલ મજૂરી	2	13.33%	4	26.67%	7	46.67%	2	13.33%	0	0.00%	15	100.00%
દુકાન	46	14.47%	196	61.64%	62	19.50%	14	4.40%	0	0.00%	318	100.00%
નોકરી	99	16.75%	352	59.56%	99	16.75%	40	6.77%	1	0.17%	591	100.00%

માછીમારી	4	19.05%	10	47.62%	4	19.05%	3	14.29%	0	0.00%	21	100.00%
સ્થળાંતરિત મજૂર	19	20.00%	44	46.32%	22	23.16%	10	10.53%	0	0.00%	95	100.00%
Grand Total	544	10.67%	2855	56.01%	1184	23.23%	503	9.87%	11	0.22%	5097	100.00%

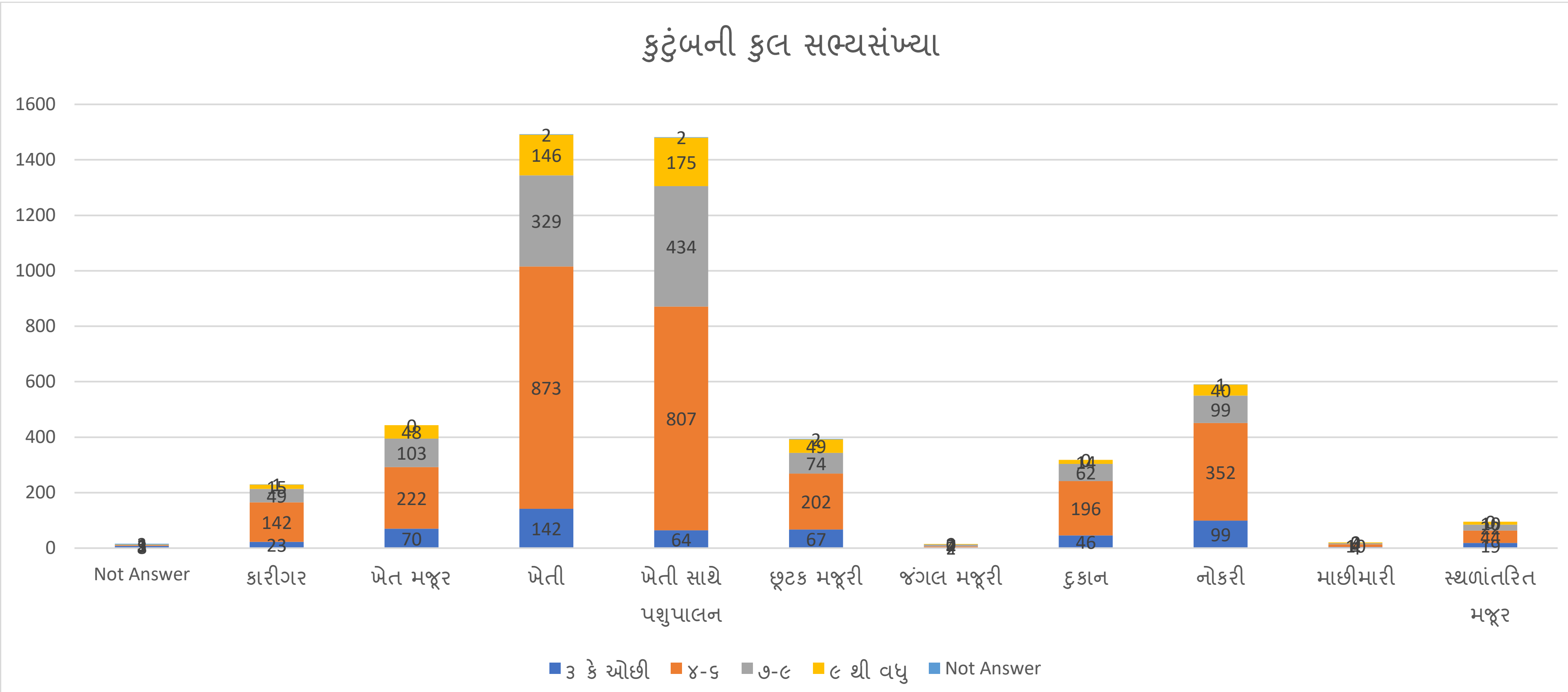

કુટુંબની અનાજની જરૂરિયાતના કેટલા ટકા પોતાના ખેતરમાંથી મેળવો છો?												
	30		50		80		Not Answer		બધી જ		Total	
Not Answer	3	18.75%	1	6.25%		0.00%	11	68.75%	1	6.25%	16	100.00%
કારીગર	84	36.52%	51	22.17%	29	12.61%	53	23.04%	13	5.65%	230	100.00%
ખેત મજૂર	242	54.63%	103	23.25%	26	5.87%	40	9.03%	32	7.22%	443	100.00%
ખેતી	338	22.65%	488	32.71%	415	27.82%	4	0.27%	247	16.55%	1492	100.00%

ખેતી સાથે પશુપાલન	225	15.18%	435	29.35%	558	37.65%	14	0.94%	250	16.87%	1482	100.00%
છૂટક મજૂરી	198	50.25%	49	12.44%	33	8.38%	96	24.37%	18	4.57%	394	100.00%
જંગલ મજૂરી	6	40.00%	5	33.33%	1	6.67%	1	6.67%	2	13.33%	15	100.00%
દુકાન	96	30.19%	88	27.67%	26	8.18%	83	26.10%	25	7.86%	318	100.00%
નોકરી	202	34.18%	155	26.23%	78	13.20%	106	17.94%	50	8.46%	591	100.00%
માછીમારી	7	33.33%	7	33.33%	0	0.00%	7	33.33%	0	0.00%	21	100.00%
સ્થળાંતરિત મજૂર	41	43.16%	20	21.05%	9	9.47%	20	21.05%	5	5.26%	95	100.00%
Grand Total	1442	28.29%	1402	27.51%	1175	23.05%	435	8.53%	643	12.62%	5097	100.00%

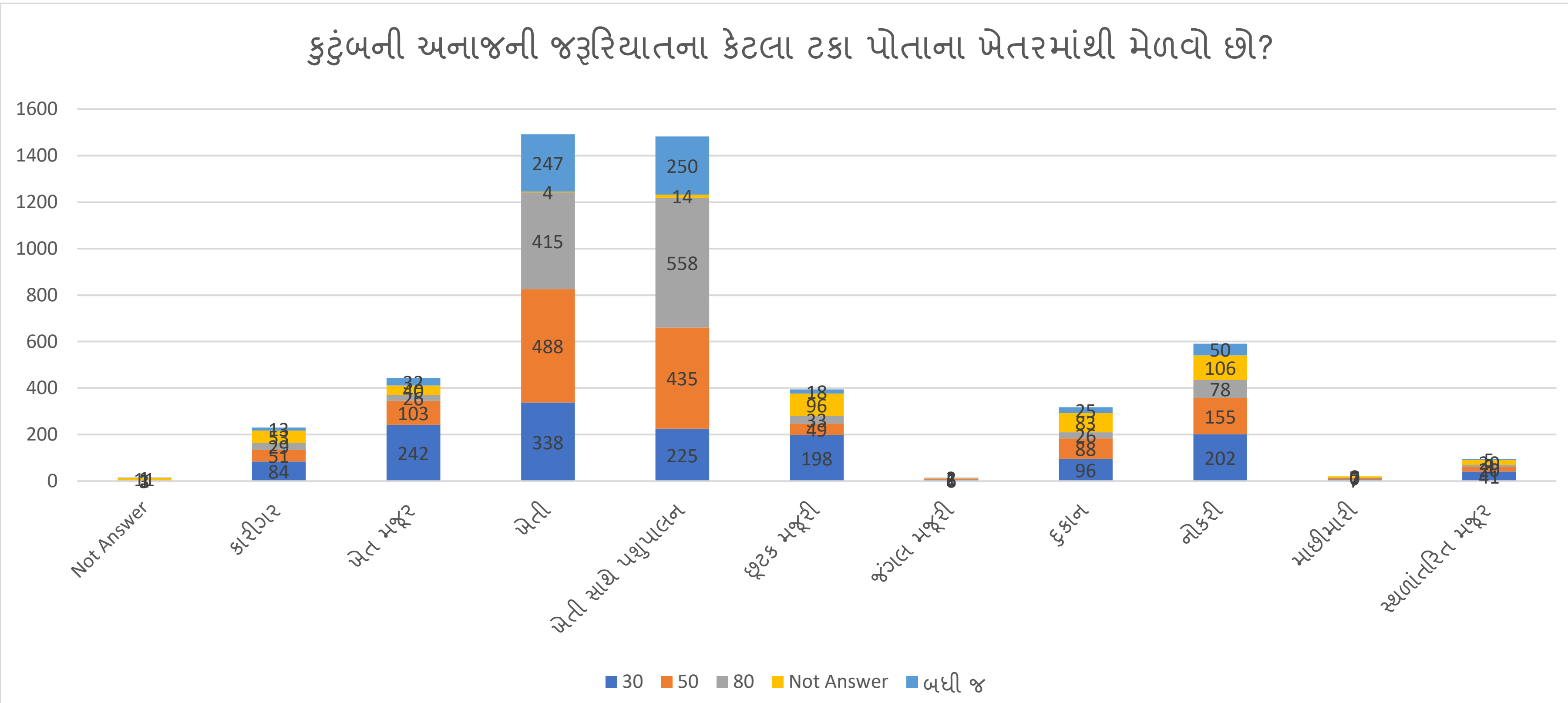

કુટુંબની કઠોળની જરૂરિયાતના કેટલા ટકા પોતાના ખેતરમાંથી મેળવો છો?												
	30		50		80		Not Answer		બધી જ		Total	
Not Answer	4	25.00%	1	6.25%	0	0.00%	11	68.75%		0.00%	16	100.00%
કારીગર	109	47.39%	40	17.39%	10	4.35%	64	27.83%	7	3.04%	230	100.00%
ખેત મજૂર	282	63.66%	59	13.32%	17	3.84%	63	14.22%	22	4.97%	443	100.00%
ખેતી	762	51.07%	388	26.01%	159	10.66%	65	4.36%	118	7.91%	1492	100.00%
ખેતી સાથે પશુપાલન	692	46.69%	414	27.94%	207	13.97%	78	5.26%	91	6.14%	1482	100.00%
છૂટક મજૂરી	220	55.84%	31	7.87%	7	1.78%	119	30.20%	17	4.31%	394	100.00%
જંગલ મજૂરી	7	46.67%	4	26.67%	3	20.00%	1	6.67%	0	0.00%	15	100.00%
દુકાન	142	44.65%	59	18.55%	13	4.09%	88	27.67%	16	5.03%	318	100.00%
નોકરી	268	45.35%	138	23.35%	31	5.25%	125	21.15%	29	4.91%	591	100.00%
માછીમારી	10	47.62%	3	14.29%	1	4.76%	7	33.33%	0	0.00%	21	100.00%
સ્થળાંતરિત મજૂર	55	57.89%	15	15.79%	1	1.05%	20	21.05%	4	4.21%	95	100.00%
Grand Total	2551	50.05%	1152	22.60%	449	8.81%	641	12.58%	304	5.96%	5097	100.00%

કુટુંબની કઠોળની જરૂરિયાતના કેટલા ટકા પોતાના ખેતરમાંથી મેળવો છો?

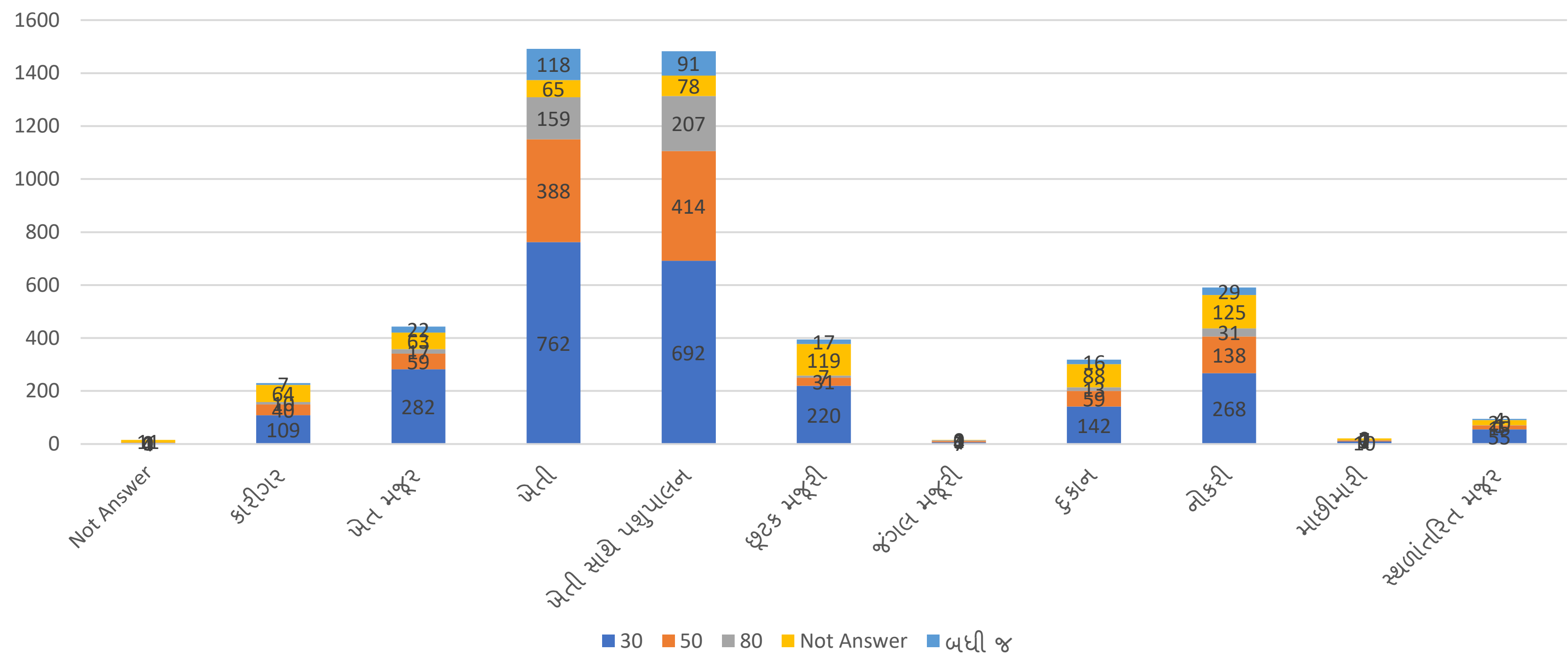

જો ઘરમાંથી પુરતું અનાજ ન મળે, તો ક્યાંથી મેળવો છો?												
	Not Answer		અન્ય		ખાનગી કરીયાણાવાળા પાસેથી		સગા-સંબંધી પાસેથી		સસ્તા અનાજની દુકાનેથી		Total	
Not Answer	4	25.00%	0	0.00%	2	12.50%	1	6.25%	9	56.25%	16	100.00%
કારીગર	0	0.00%	9	3.91%	90	39.13%	12	5.22%	119	51.74%	230	100.00%
ખેત મજૂર	1	0.23%	33	7.45%	98	22.12%	22	4.97%	289	65.24%	443	100.00%
ખેતી	8	0.54%	90	6.03%	524	35.12%	88	5.90%	782	52.41%	1492	100.00%
ખેતી સાથે પશુપાલન	10	0.67%	102	6.88%	622	41.97%	86	5.80%	662	44.67%	1482	100.00%
છૂટક મજૂરી	5	1.27%	20	5.08%	104	26.40%	17	4.31%	248	62.94%	394	100.00%
જંગલ મજૂરી	0	0.00%	1	6.67%	4	26.67%	1	6.67%	9	60.00%	15	100.00%
દુકાન	5	1.57%	23	7.23%	187	58.81%	16	5.03%	87	27.36%	318	100.00%
નોકરી	2	0.34%	40	6.77%	402	68.02%	31	5.25%	116	19.63%	591	100.00%
માછીમારી	0	0.00%	0	0.00%	5	23.81%	0	0.00%	16	76.19%	21	100.00%
સ્થળાંતરિત મજૂર	0	0.00%	12	12.63%	23	24.21%	4	4.21%	56	58.95%	95	100.00%
Grand Total	35	0.69%	330	6.47%	2061	40.44%	278	5.45%	2393	46.95%	5097	100.00%

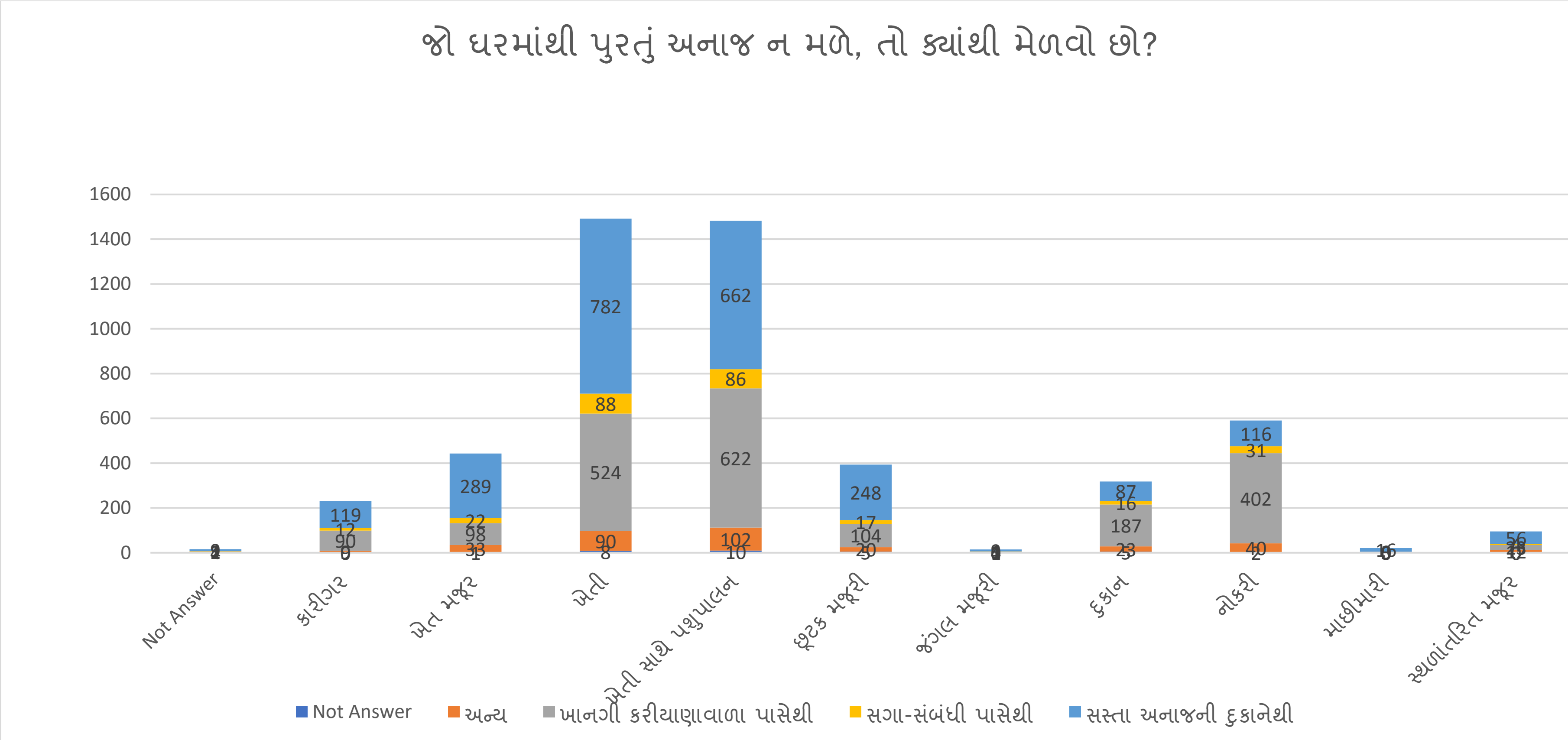

	જો ઘરમાંથી પુરતું કઠોળ ન મળે, તો ક્યાંથી મેળવો છો?											
	Not Answer		અન્ય		ખાનગી કરિયાણા વાળા પાસેથી		સગા-સંબંધી પાસેથી		સસ્તા અનાજની દુકાનેથી			
Not Answer	5	31.25%	0	0.00%	5	31.25%	1	6.25%	5	31.25%	16	100.00%
કારીગર	0	0.00%	8	3.48%	123	53.48%	12	5.22%	87	37.83%	230	100.00%
ખેત મજૂર	2	0.45%	36	8.13%	141	31.83%	29	6.55%	235	53.05%	443	100.00%
ખેતી	8	0.54%	119	7.98%	701	46.98%	94	6.30%	570	38.20%	1492	100.00%
ખેતી સાથે	10	0.67%	102	6.88%	744	50.20%	92	6.21%	534	36.03%	1482	100.00%

પશુપાલન												
છૂટક મજૂરી	8	2.03%	29	7.36%	147	37.31%	32	8.12%	178	45.18%	394	100.00%
જંગલ મજૂરી	0	0.00%	0	0.00%	6	40.00%	1	6.67%	8	53.33%	15	100.00%
દુકાન	5	1.57%	25	7.86%	205	64.47%	12	3.77%	71	22.33%	318	100.00%
નોકરી	4	0.68%	34	5.75%	412	69.71%	33	5.58%	108	18.27%	591	100.00%
માછીમારી	0	0.00%	1	4.76%	9	42.86%	4	19.05%	7	33.33%	21	100.00%
સ્થળાંતરિત મજૂર	0	0.00%	14	14.74%	30	31.58%	9	9.47%	42	44.21%	95	100.00%
Grand Total	42	0.82%	368	7.22%	2523	49.50%	319	6.26%	1845	36.20%	5097	100.00%

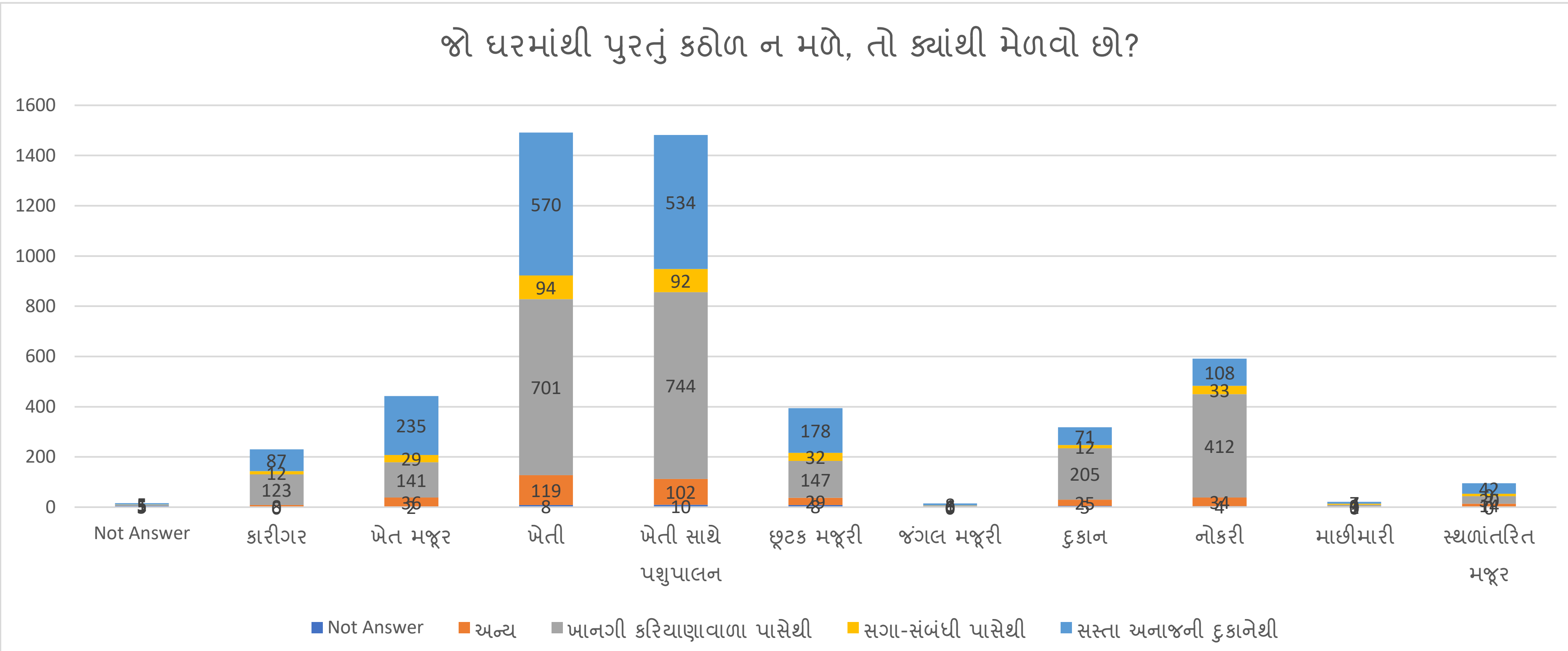

વસ્તી														
	2		5		10		15		૨૦ કે વધુ		No Answer		Total	
Central Gujarat	101	36.59%	43	15.58%	55	19.93%	31	11.23%	41	14.86%	5	1.81%	276	100.00%
Kutch	7	33.33%	9	42.86%	1	4.76%	2	9.52%	2	9.52%	0	0.00%	21	100.00%
North Gujarat	121	40.74%	87	29.29%	35	11.78%	24	8.08%	27	9.09%	3	1.01%	297	100.00%
Other State	4	50.00%	1	12.50%	2	25.00%	0	0.00%	1	12.50%	0	0.00%	8	100.00%
Saurashtra	100	35.09%	78	27.37%	38	13.33%	26	9.12%	36	12.63%	7	2.46%	285	100.00%
South Gujarat	107	45.15%	58	24.47%	38	16.03%	11	4.64%	18	7.59%	5	2.11%	237	100.00%
Grand Total	440	39.15%	276	24.56%	169	15.04%	94	8.36%	125	11.12%	20	1.78%	1124	100.00%

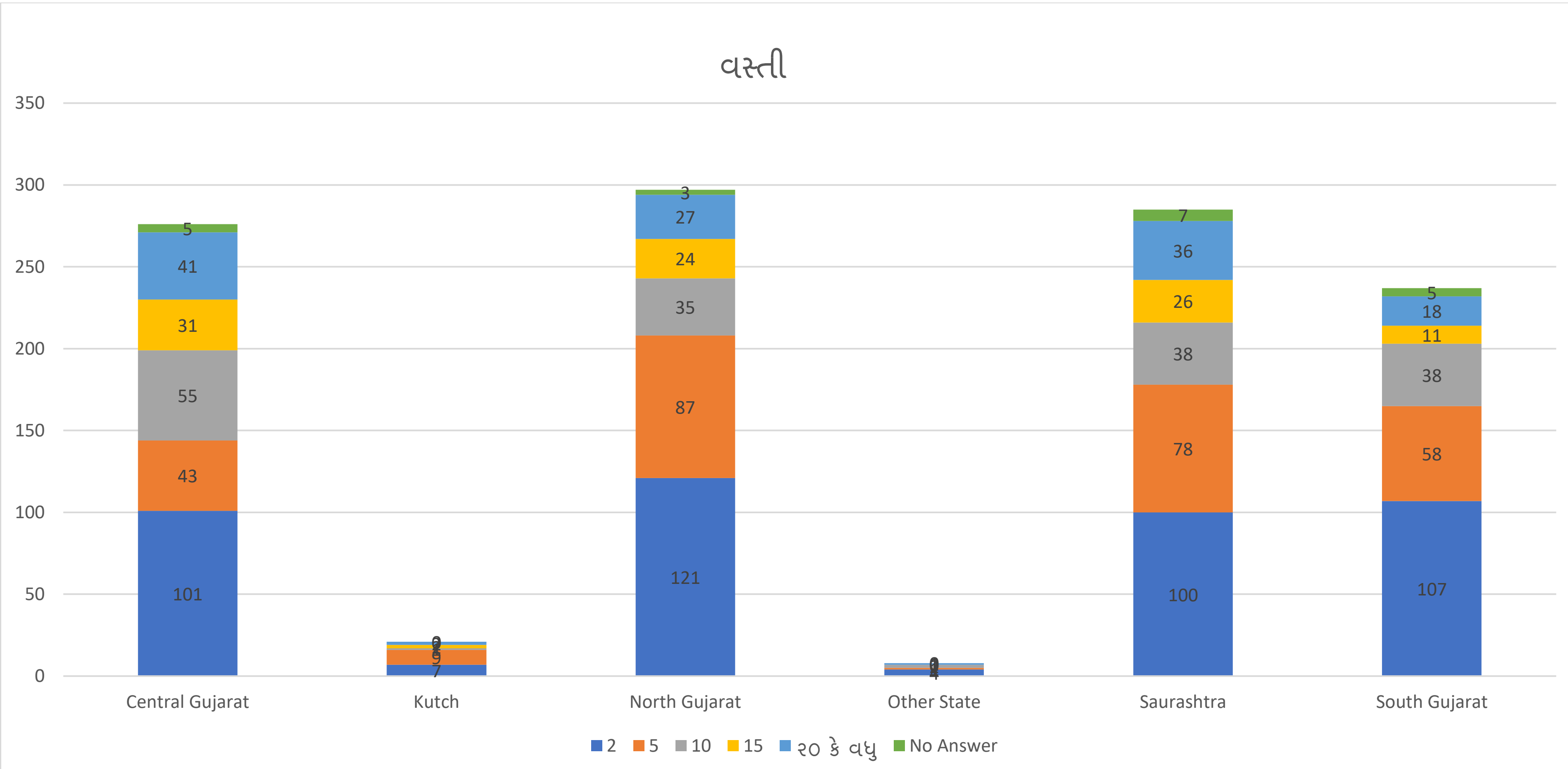

ગરીબી રેખાની નીચે જીવતા કુટુંબોની ટકાવારી												
	૨૦ - ૪૦		૨૦ થી ઓછા		૪૦ - ૬૦		૬૦ થી વધુ		No Answer		Total	
Central Gujarat	82	29.71%	92	33.33%	47	17.03%	51	18.48%	4	1.45%	276	100.00%
Kutch	12	57.14%	7	33.33%	1	4.76%	1	4.76%	0	0.00%	21	100.00%
North Gujarat	103	34.68%	138	46.46%	36	12.12%	18	6.06%	2	0.67%	297	100.00%
Other State	3	37.50%	2	25.00%	1	12.50%	2	25.00%	0	0.00%	8	100.00%
Saurashtra	97	34.04%	127	44.56%	50	17.54%	9	3.16%	2	0.70%	285	100.00%
South Gujarat	64	27.00%	62	26.16%	49	20.68%	53	22.36%	9	3.80%	237	100.00%
Grand Total	361	32.12%	428	38.08%	184	16.37%	134	11.92%	17	1.51%	1124	100.00%

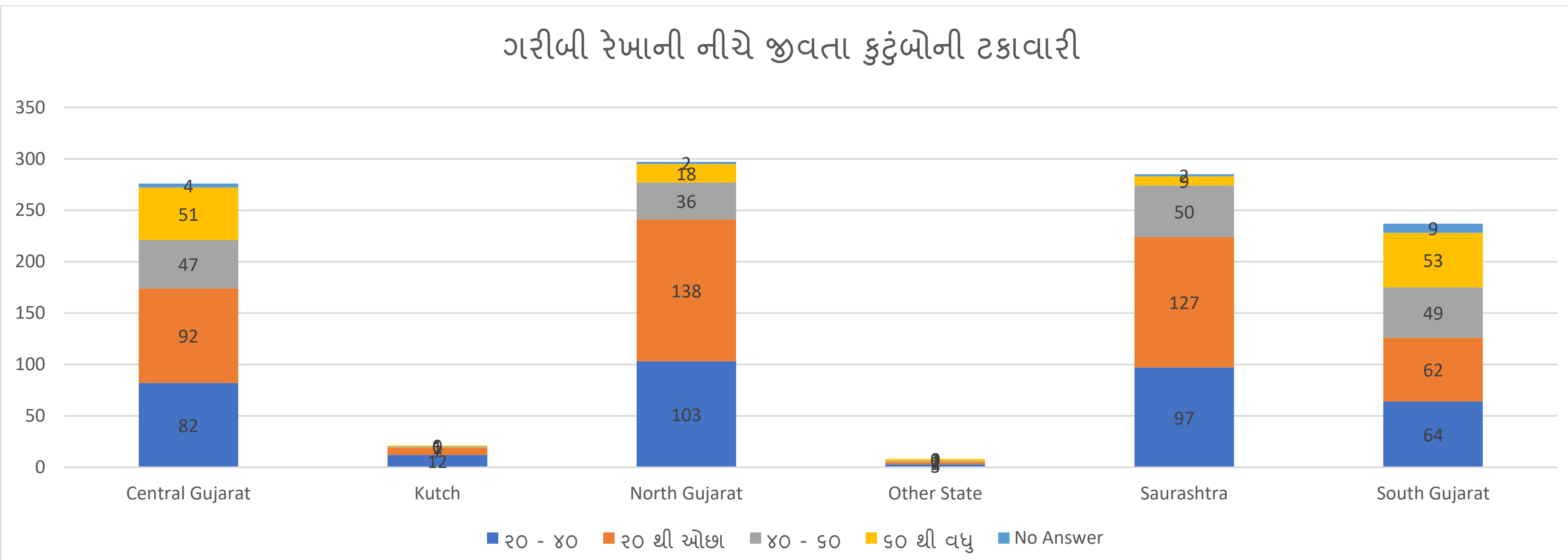

વિધવા / વિધુર / વૃદ્ધ / એકલવાયું જીવન જીવતા કુટુંબની ટકાવારી								
	૧ થી ૨		૧ થી ઓછા		No Answer		Total	
Central Gujarat	189	68.48%	84	30.43%	3	1.09%	276	100.00%
Kutch	17	80.95%	4	19.05%	0	0.00%	21	100.00%
North Gujarat	165	55.56%	127	42.76%	5	1.68%	297	100.00%
Other State	4	50.00%	4	50.00%	0	0.00%	8	100.00%
Saurashtra	165	57.89%	117	41.05%	3	1.05%	285	100.00%
South Gujarat	163	68.78%	68	28.69%	6	2.53%	237	100.00%
Grand Total	703	62.54%	404	35.94%	17	1.51%	1124	100.00%

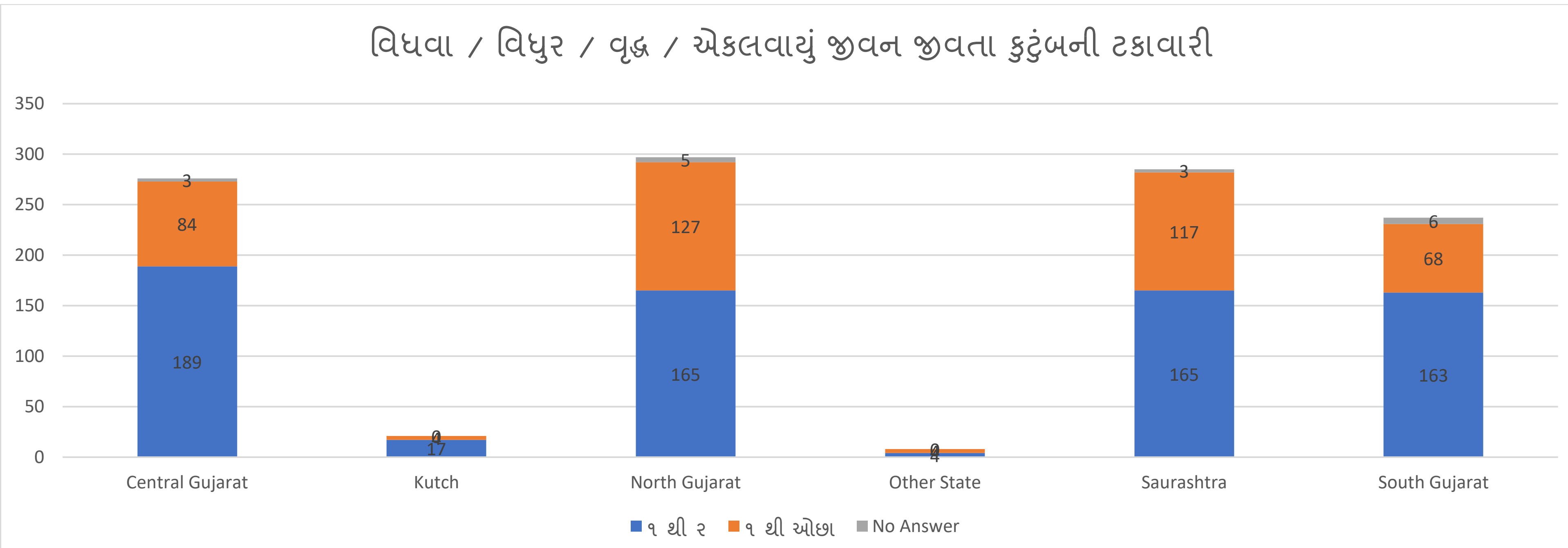

ગામના ધર્મો (અંદાજીત કુટુંબો)												
	No Answer		અન્ય		ખ્રિસ્તી		મુસ્લિમ		હિન્દુ			
Central Gujarat	0	0.00%	17	6.16%	1	0.36%	1	0.36%	257	93.12%	276	100.00%
Kutch	0	0.00%	4	19.05%	0	0.00%	0	0.00%	17	80.95%	21	100.00%
North Gujarat	2	0.67%	8	2.69%	1	0.34%	4	1.35%	282	94.95%	297	100.00%
Other State	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	8	100.00%	8	100.00%
Saurashtra	1	0.35%	4	1.40%	0	0.00%	2	0.70%	278	97.54%	285	100.00%
South Gujarat	4	1.69%	10	4.22%	17	7.17%	4	1.69%	202	85.23%	237	100.00%
Grand Total	7	0.62%	43	3.83%	19	1.69%	11	0.98%	1044	92.88%	1124	100.00%

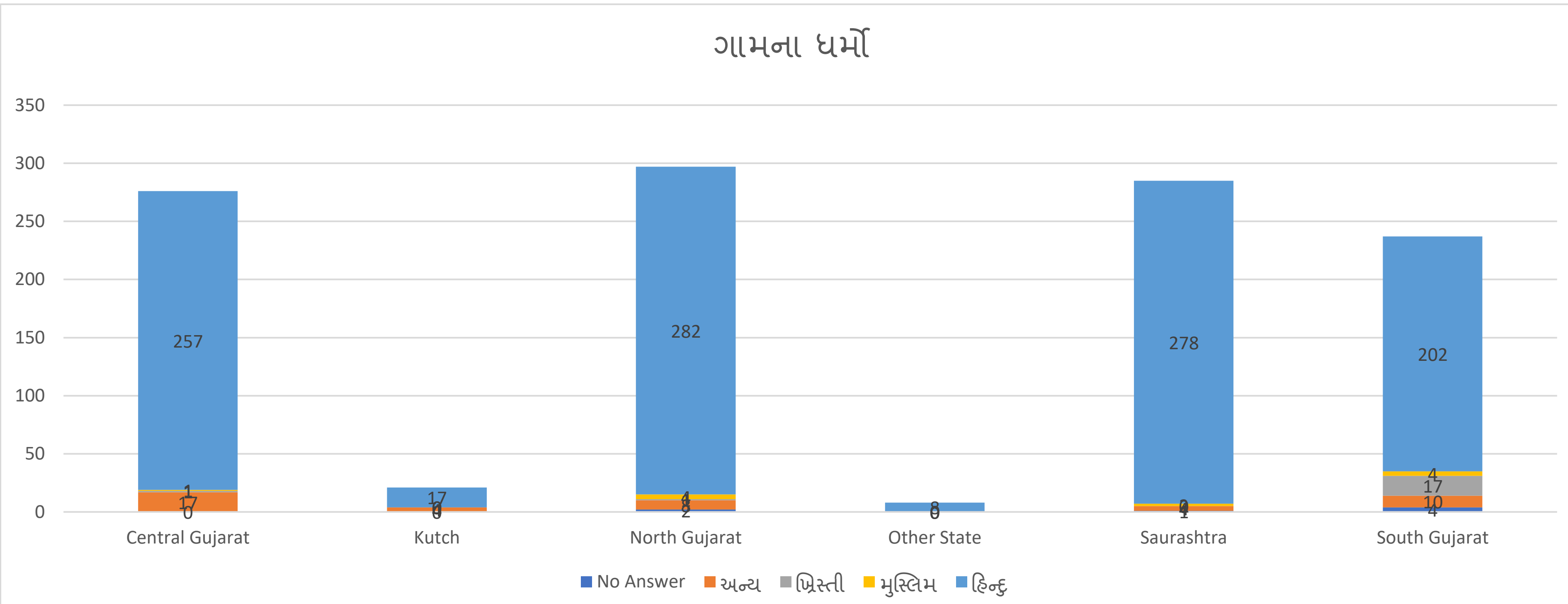

ગામની જાતિ (અંદાજીત કુટુંબો)												
	No Answer		અનુસૂચિત જનજાતિ		અનુસૂચિત જાતિ		અન્ય પછાતજાતી		લઘુમતી			
Central Gujarat	5	1.81%	155	56.16%	44	15.94%	44	15.94%	28	10.14%	276	100.00%
Kutch	5	23.81%	0	0.00%	3	14.29%	6	28.57%	7	33.33%	21	100.00%
North Gujarat	6	2.02%	59	19.87%	101	34.01%	75	25.25%	56	18.86%	297	100.00%
Other State	1	12.50%	2	25.00%	3	37.50%	1	12.50%	1	12.50%	8	100.00%
Saurashtra	15	5.26%	65	22.81%	82	28.77%	80	28.07%	43	15.09%	285	100.00%
South Gujarat	5	2.11%	215	90.72%	11	4.64%	3	1.27%	3	1.27%	237	100.00%
Grand Total	37	3.29%	496	44.13%	244	21.71%	209	18.59%	138	12.28%	1124	100.00%

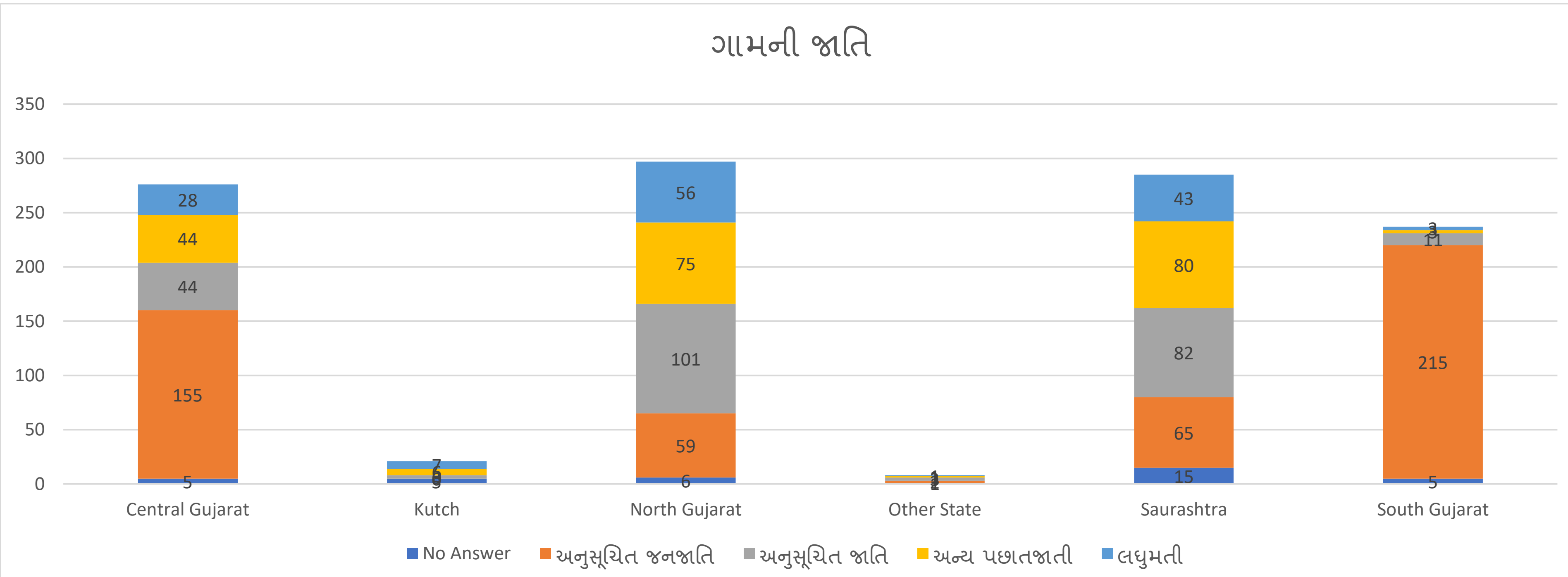

સરેરાશ કેટલા આની પાક થયો હતો?												
	No Answer		આઠ		ચાર		બાર		સોળ			
Central Gujarat	9	3.26%	99	35.87%	80	28.99%	67	24.28%	21	7.61%	276	100.00%
Kutch	0	0.00%	11	52.38%	4	19.05%	5	23.81%	1	4.76%	21	100.00%
North Gujarat	15	5.05%	95	31.99%	74	24.92%	90	30.30%	23	7.74%	297	100.00%
Other State	1	12.50%	4	50.00%	1	12.50%	0	0.00%	2	25.00%	8	100.00%
Saurashtra	22	7.72%	86	30.18%	74	25.96%	78	27.37%	25	8.77%	285	100.00%
South Gujarat	13	5.49%	88	37.13%	48	20.25%	66	27.85%	22	9.28%	237	100.00%
Grand Total	60	5.34%	383	34.07%	281	25.00%	306	27.22%	94	8.36%	1124	100.00%

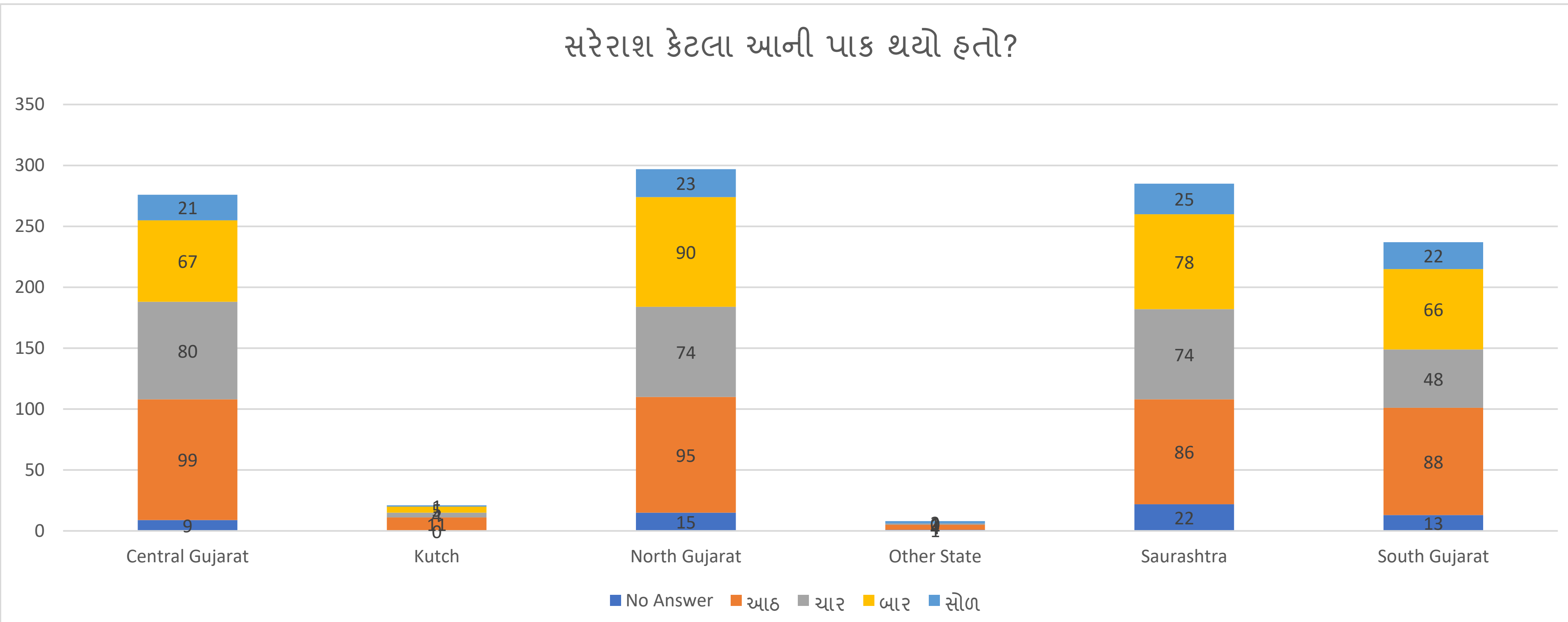

ગામની કુલ અનાજની જરૂરિયાતના કેટલા ટકા ગામમાંથી મળી રહે છે?														
	૧-૨૦		૨૦-૪૦		૪૦-૬૦		૬૦-૮૦		No Answer		બધી			
Central Gujarat	21	7.61%	49	17.75%	68	24.64%	82	29.71%	10	3.62%	46	16.67%	276	100.00%
Kutch	2	9.52%	6	28.57%	9	42.86%	3	14.29%	0	0.00%	1	4.76%	21	100.00%
North Gujarat	26	8.75%	45	15.15%	58	19.53%	100	33.67%	3	1.01%	65	21.89%	297	100.00%
Other State	0	0.00%	2	25.00%	2	25.00%	2	25.00%	2	25.00%	0	0.00%	8	100.00%
Saurashtra	14	4.91%	59	20.70%	84	29.47%	66	23.16%	11	3.86%	51	17.89%	285	100.00%
South Gujarat	12	5.06%	44	18.57%	63	26.58%	81	34.18%	7	2.95%	30	12.66%	237	100.00%
Grand Total	75	6.67%	205	18.24%	284	25.27%	334	29.72%	33	2.94%	193	17.17%	1124	100.00%

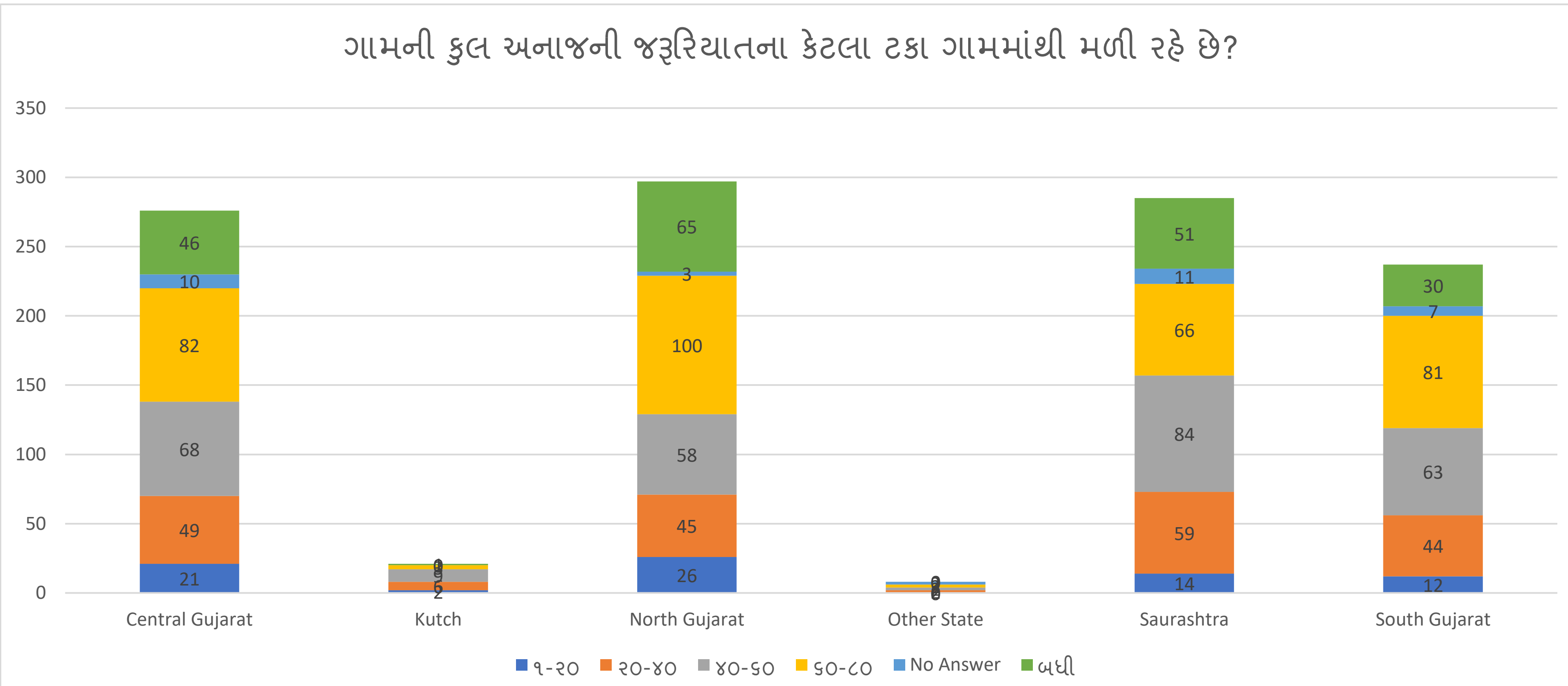

ગામની કુલ કઠોળની જરૂરિયાતના કેટલા ટકા ગામમાંથી મળી રહે છે?														
	૧-૨૦		૨૦-૪૦		૪૦-૬૦		૬૦-૮૦		No Answer		બધી			
Central Gujarat	75	27.17%	59	21.38%	66	23.91%	28	10.14%	12	4.35%	36	13.04%	276	100.00%
Kutch	6	28.57%	6	28.57%	5	23.81%	2	9.52%	2	9.52%	0	0.00%	21	100.00%
North Gujarat	78	26.26%	78	26.26%	73	24.58%	22	7.41%	8	2.69%	38	12.79%	297	100.00%
Other State	0	0.00%	4	50.00%	2	25.00%	0	0.00%	2	25.00%	0	0.00%	8	100.00%
Saurashtra	37	12.98%	67	23.51%	90	31.58%	44	15.44%	9	3.16%	38	13.33%	285	100.00%
South Gujarat	41	17.30%	58	24.47%	60	25.32%	49	20.68%	7	2.95%	22	9.28%	237	100.00%
Grand Total	237	21.09%	272	24.20%	296	26.33%	145	12.90%	40	3.56%	134	11.92%	1124	100.00%

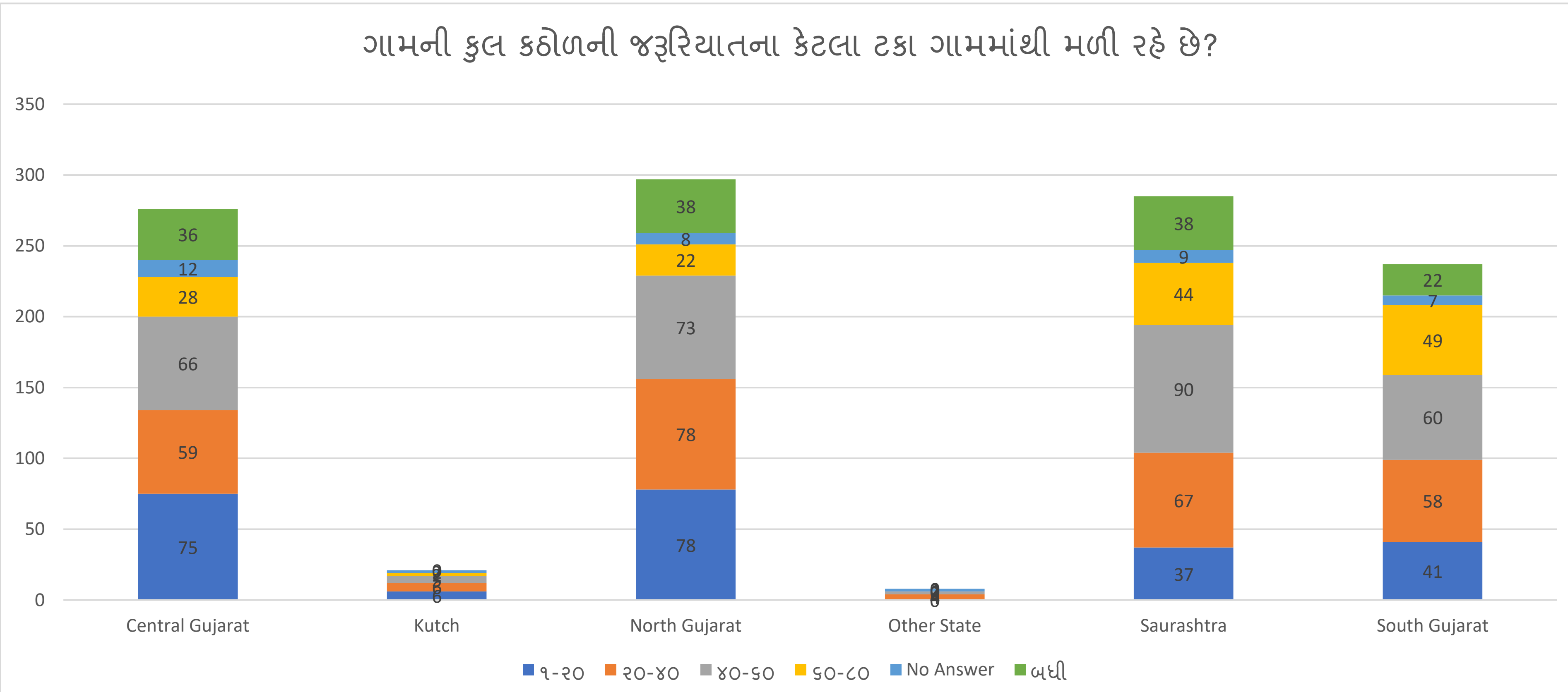

ગામમાં કેટલા ટકા કુટુંબો અનાજ/કઠોળ સસ્તા અનાજની દુકાનેથી ખરીદે છે?														
	૧-૨૦		૨૦-૪૦		૪૦-૬૦		૬૦-૮૦		No Answer		બધા			
Central Gujarat	46	16.67%	54	19.57%	72	26.09%	54	19.57%	9	3.26%	41	14.86%	276	100.00%
Kutch	3	14.29%	6	28.57%	6	28.57%	6	28.57%	0	0.00%	0	0.00%	21	100.00%
North Gujarat	54	18.18%	77	25.93%	81	27.27%	54	18.18%	5	1.68%	26	8.75%	297	100.00%
Other State	2	25.00%	2	25.00%	3	37.50%	0	0.00%	1	12.50%	0	0.00%	8	100.00%
Saurashtra	63	22.11%	68	23.86%	89	31.23%	47	16.49%	9	3.16%	9	3.16%	285	100.00%
South Gujarat	34	14.35%	42	17.72%	40	16.88%	79	33.33%	7	2.95%	35	14.77%	237	100.00%
Grand Total	202	17.97%	249	22.15%	291	25.89%	240	21.35%	31	2.76%	111	9.88%	1124	100.00%

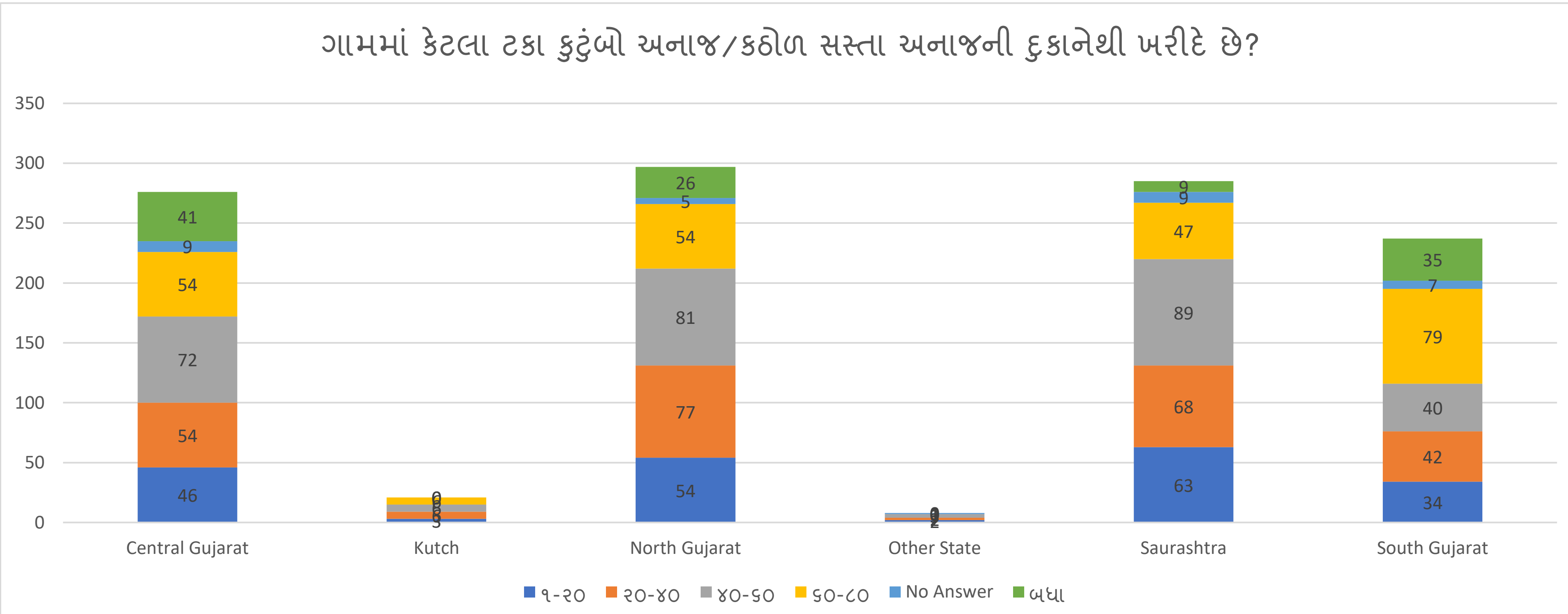

ગામમાં કેટલા ટકા કુટુંબો અનાજ/કઠોળ ખાનગી કરિયાણા પાસેથી ખરીદે છે?														
	૧-૨૦		૨૦-૪૦		૪૦-૬૦		૬૦-૮૦		No Answer		બધા			
Central Gujarat	59	21.38%	89	32.25%	59	21.38%	34	12.32%	11	3.99%	24	8.70%	276	100.00%
Kutch	6	28.57%	1	4.76%	10	47.62%	4	19.05%	0	0.00%	0	0.00%	21	100.00%
North Gujarat	51	17.17%	84	28.28%	93	31.31%	38	12.79%	3	1.01%	28	9.43%	297	100.00%
Other State	2	25.00%	2	25.00%	0	0.00%	2	25.00%	1	12.50%	1	12.50%	8	100.00%
Saurashtra	80	28.07%	75	26.32%	74	25.96%	33	11.58%	8	2.81%	15	5.26%	285	100.00%
South Gujarat	77	32.49%	69	29.11%	50	21.10%	25	10.55%	5	2.11%	11	4.64%	237	100.00%
Grand Total	275	24.47%	320	28.47%	286	25.44%	136	12.10%	28	2.49%	79	7.03%	1124	100.00%

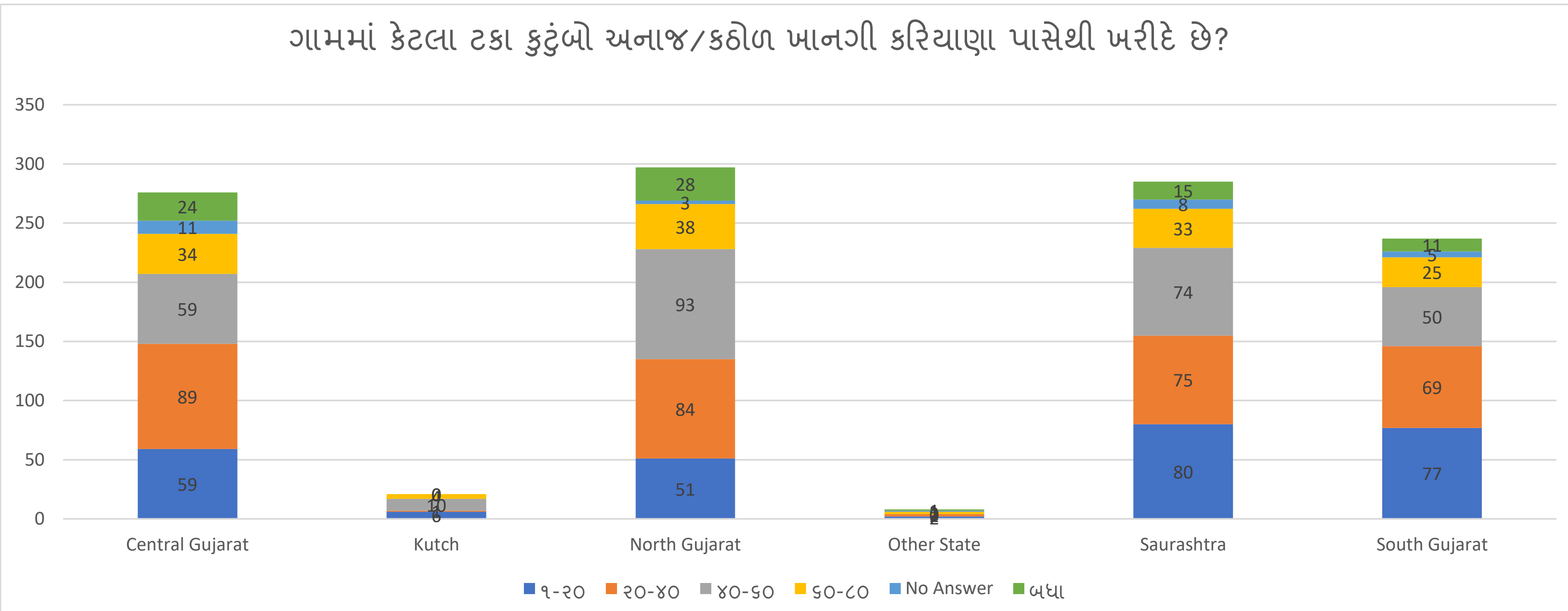

	ગામમાં અરસપરસ ચીજ-સેવાની અદલા - બદલી થાય છે?							
	No Answer		ના		હા			
Central Gujarat	6	2.17%	54	19.57%	216	78.26%	276	100.00%
Kutch	0	0.00%	10	47.62%	11	52.38%	21	100.00%
North Gujarat	4	1.35%	90	30.30%	203	68.35%	297	100.00%
Other State	1	12.50%	1	12.50%	6	75.00%	8	100.00%
Saurashtra	8	2.81%	76	26.67%	201	70.53%	285	100.00%
South Gujarat	5	2.11%	77	32.49%	155	65.40%	237	100.00%
Grand Total	24	2.14%	308	27.40%	792	70.46%	1124	100.00%